បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា
នៃ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៣

មាតិកា

ទំព័រ

-ជំពូកទី ១ : *អំពីការិយាល័យបណ្ដោះអាសន្ន និងភារកិច្ច*
ប្រការ១ ដល់ប្រការ៣..១-២

-ជំពូកទី ២ : *អំពីសុពលភាពនៃអាណត្តិរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា*
ប្រការ៤ ដល់ប្រការ៥.. ៣-៤

-ជំពូកទី ៣ : *អំពីប្រធាន អនុប្រធាន គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និង គណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា*
ប្រការ៦ ដល់ប្រការ២៦ ....៥-១៧

-ជំពូកទី ៤ : *អំពីអគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា*
ប្រការ២៧ ដល់ប្រការ៣០............................ ១៨-១៩

-ជំពូកទី ៥ : *អំពីថវិកា*
ប្រការ៣១...២០-២១

-ជំពូកទី ៦ : *អំពីការពិនិត្យសេចក្ដីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្ដីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង*
ប្រការ៣២ ដល់ប្រការ៣៥...........................២២-២៤

-ជំពូកទី ៧ : *អំពីរបៀបវារៈប្រជុំ*
ប្រការ៣៦ ដល់ប្រការ៣៧ ....២៥

-ជំពូកទី ៨ : *អំពីរបៀបប្រជុំ*
ប្រការ៣៨ ដល់ប្រការ៥៦........................... ២៦-៣៤

-ជំពូកទី ៩ : អំពីការពិនិត្យ និងឱ្យយោបល់លើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួងក្នុងពេលប្រជុំព្រឹទ្ធសភា
ប្រការ៥៧ថ្មី ដល់ប្រការ៦០ថ្មី..................... ៣៥-៣៦
-ជំពូកទី ១០: អំពីការបញ្ចេញមតិ
ប្រការ៦១ ដល់ប្រការ៦៧ .... ៣៧-៤០
-ជំពូកទី ១១: អំពីការរក្សាសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ក្នុងពេលប្រជុំ
ប្រការ៦៨ ដល់ប្រការ៧០..................................... ៤១
-ជំពូកទី ១២: អំពីការឈប់ ឬការខានមកប្រជុំ
ប្រការ៧១ ដល់ប្រការ៧៥........................... ៤២-៤៤
-ជំពូកទី ១២(ស្ទួន): អំពីការចូលរួមរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាក្នុងសកម្មភាពការងាររបស់ព្រឹទ្ធសភា
ប្រការ៧៥ (ស្ទួន)... ៤៥
-ជំពូកទី ១៣ថ្មី : អំពីវិន័យ និងកាតព្វកិច្ចក្រមសីលធម៌
ប្រការ៧៦ ដល់ប្រការ៨១ថ្មី ៤៦-៤៩
-ជំពូកទី ១៤: អំពីការសុំកែប្រែបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា
ប្រការ៨២ ដល់ប្រការ៨៣..................................... ៥០
-ជំពូកទី ១៥: អវសានប្បញ្ញត្តិ
ប្រការ៨៤ថ្មី.. ៥១

ជំពូកទី ១
អំពីការិយាល័យបណ្ដោះអាសន្ន និងភារកិច្ច

ប្រការ ១.-

ព្រឹទ្ធសភាបើកសម័យប្រជុំដំបូងនៃនីតិកាលនីមួយៗ ៦០ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ ក្រោយពេលបោះឆ្នោត តាមការកោះប្រជុំរបស់ព្រះមហាក្សត្រ ។

ព្រះមហាក្សត្រ ឬព្រះរាជតំណាងទ្រង់ ប្រទាន ឬផ្ដល់កិត្តិយសចំពោះការបើកសម័យប្រជុំដំបូងនៃនីតិកាលនីមួយៗ ។

អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា ត្រូវទទួលបន្ទុកសម្របសម្រួលជាមួយក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង ដើម្បីរៀបចំការប្រជុំដំបូងរបស់ព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ២ ថ្មី.-

នៅពេលបើកសម័យប្រជុំដំបូង នៃនីតិកាលនីមួយៗ ព្រឹទ្ធសភាត្រូវចាប់ដំណើរការ ក្រោមអធិបតីភាពនៃប្រធានបណ្ដោះអាសន្ន ១រូបជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភាជាប់ឆ្នោត ឬចាត់តាំងអាយុច្រើនជាងគេ ដែលវត្តមាន ហើយឥតមានបណ្ដឹងតវ៉ា ព្រមទាំងសមាជិកព្រឹទ្ធសភាជាប់ឆ្នោត ឬចាត់តាំងចំនួន ៤រូប អាយុតិចជាងគេដែលវត្តមាន ជាលេខាធិការ ដើម្បីជួយប្រធានក្នុងការងារ ។

ក្នុងករណីដែលព្រឹទ្ធសមាជិកព្រឹទ្ធសភាខាងលើនេះ មិនអាចអនុវត្តមុខងាររបស់ខ្លួនបាន មុខតំណែងព្រឹទ្ធសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវ

ប្រគល់ទៅសមាជិកព្រឹទ្ធសភាដទៃទៀត ដែលមានអាយុច្រើនក្នុងលំដាប់បន្តបន្ទាប់ ។

ប្រការ ៣.-

ក្រោមការដឹកនាំរបស់ប្រធានបណ្តោះអាសន្នខាងលើ ព្រឹទ្ធសភាត្រូវចាប់ផ្តើមការងារដូចតទៅ :

ក-ប្រកាសសុពលភាពនៃអាណត្តិរបស់សមាជិកនីមួយៗ ។

ខ-បោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធាន និងអនុប្រធានទាំងពីររបស់ព្រឹទ្ធសភា ។

មិនអាចជជែកពិភាក្សាអ្វីឡើយ នៅក្រោមអធិបតីភាពរបស់ប្រធានបណ្តោះអាសន្ន ។

ជំពូកទី ២
អំពីសុពលភាពនៃអាណត្តិរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា

ប្រការ ៤.-

ដើម្បីប្រកាសសុពលភាពនៃអាណត្តិរបស់សមាជិកនីមួយៗ ប្រធានបណ្ដោះអាសន្ន ប្រកាសជូនអង្គប្រជុំនូវ :

- *ឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ២រូប ដែលព្រះមហាក្សត្រទ្រង់បានចាត់តាំង*
- *ឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ២រូប ដែលរដ្ឋសភាបានជ្រើសតាំង*
- *ឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាជាប់ឆ្នោតជាស្ថាពរ ដែលគណៈ-កម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតបញ្ជូនមក*
- *ឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាជាប់ឆ្នោត ដែលមានបណ្ដឹងតវ៉ា ហើយដែលក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញបានបដិសេធបណ្ដឹងទាំងនោះ។*

ឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាពេញសិទ្ធិទាំងអស់ ត្រូវបិទផ្សាយភ្លាមក្នុងព្រឹទ្ធសភា និងផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈក្រោយពេលប្រជុំ ។

បញ្ជីរាយនាមសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវចុះផ្សាយក្នុងរាជកិច្ច ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងអស់ ត្រូវធ្វើសច្ចាប្រណិធានមុនចូលកាន់តំណែង ដូចមានខ្លឹមសារចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៧ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។

ប្រការ ៥.-

អាសនៈរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលនៅទំនេរយ៉ាងតិច ប្រាំមួយខែ មុនចប់នីតិកាល ដោយហេតុសុំលាលែង បោះបង់ចោលការងារចំនួន ៣ខែ គ្មានការអនុញ្ញាត ដោយទទួលមរណភាព ដោយប្រាសចាកសមាជិកភាពព្រឹទ្ធសភា ឬដោយប្រាសចាកសមាជិកភាពពីគណបក្សនយោបាយ ត្រូវបំពេញជំនួសដោយសមាជិកព្រឹទ្ធសភាថ្មី ចេញពីប្រេកពដើមដែលមានអាសនៈទំនេរនោះ ។

ឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាចូលជំនួសថ្មី ត្រូវប្រកាសជូនអង្គប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ហើយត្រូវបិទផ្សាយក្នុងព្រឹទ្ធសភា និងផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ ព្រមទាំងចុះផ្សាយក្នុងរាជកិច្ច ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាចូលជំនួសថ្មី ត្រូវធ្វើសច្ចាប្រណិធាន មុនពេលចូលកាន់តំណែង ។

ជំពូកទី ៣
អំពីប្រធាន អនុប្រធាន គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា

ប្រការ ៦.-

ក្រោយពីព្រះមហាក្សត្រ ឬព្រះរាជតំណាងទ្រង់បាន ឬបានបើកនីតិកាលព្រឹទ្ធសភារួចហើយ បើព្រឹទ្ធសភាមានសមាជិកវត្តមានលើសពីពាក់កណ្តាល នៃចំនួនសមាជិកទាំងមូល ព្រឹទ្ធសភាអាចដំណើរការបន្តតាមរបៀបវារៈដូចមានចែងក្នុងប្រការ៣ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ ។

ប្រការ ៧ ថ្មី.-

ប្រធានបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវជម្រាបជូនគណបក្សនយោបាយនិងស្ថាប័នមានអាសនៈក្នុងព្រឹទ្ធសភា ដើម្បីឱ្យដាក់បេក្ខជនប្រធាន និងអនុប្រធានព្រឹទ្ធសភា។

បេក្ខជនប្រធានព្រឹទ្ធសភា ត្រូវមានសញ្ជាតិខ្មែរពីកំណើតនិងមានសញ្ជាតិខ្មែរតែមួយគត់ ។

ប្រការ ៨ ថ្មី.-

ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធាន និងអនុប្រធានទាំងពីររបស់ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវធ្វើដាច់ដោយឡែកពីគ្នា តាមវិធីបោះឆ្នោតសម្ងាត់ ដោយមតិភាគច្រើនដាច់ខាត នៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

ក្នុងករណីបេក្ខជនមានលើសពីមួយរូប បើការបោះឆ្នោតជាលើកទី១ មិនបានទទួលសំឡេងគាំទ្រទេ ត្រូវបោះឆ្នោតជាលើកទី២ ដោយយកបេក្ខជន០១រូប ដែលបានទទួលសំឡេងច្រើនជាងគេ និង/ឬ បេក្ខជន០២រូប ដែលបានទទួលសំឡេងស្មើគ្នាច្រើនជាងគេ មកបោះ-ឆ្នោតឡើងវិញ ។ បើមិនមានបេក្ខជនណាបានទទួលសំឡេងគាំទ្រគ្រប់ចំនួនទៀត ត្រូវបោះឆ្នោតជាលើកទី៣ ដោយយកតែបេក្ខជន ០១រូប ដែលបានទទួលសំឡេងច្រើនជាងគេ មកបោះឆ្នោតឡើងវិញ ។ បើមិនបានសំឡេងគាំទ្រទៀត ប្រធានបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវជម្រាបជូនគណបក្សនយោបាយ ឬស្ថាប័នដែលមានអាសនៈនៅព្រឹទ្ធសភា ដើម្បីឱ្យដាក់បេក្ខជនថ្មី ហើយត្រូវបន្តនីតិវិធីបោះឆ្នោតសាឡើងវិញ ។

ប្រការ ៩ ថ្មី.-

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ជម្រាបជូនគណបក្សនយោបាយ ឬស្ថាប័នដែលមានអាសនៈនៅព្រឹទ្ធសភា ដើម្បីឱ្យដាក់បញ្ជីបេក្ខជនសមាជិកគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាមួយរូប អាចឈរជាបេក្ខជនសមាជិកគណៈកម្មការពីរបាន ។

ប្រការ ១០.-

ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវធ្វើដាច់ដោយឡែកពីគ្នា តាមវិធីបោះឆ្នោតសម្ងាត់ ដោយមតិភាគច្រើនដាច់ខាត នៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

ក្នុងករណីចាំបាច់ ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកគណៈ-កម្មការនានា អាចធ្វើឡើងច្រើនគណៈកម្មការក្នុងពេលតែមួយបាន ។ សន្លឹកឆ្នោតតាមបញ្ជីរាយនាម និងហិបឆ្នោត ត្រូវធ្វើដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ។

បើការបោះឆ្នោតតាមបញ្ជីរាយនាមលើកទី១ មិនបានសម្រេច ការបោះឆ្នោតជាលើកទី២ និងលើកទី៣ ត្រូវធ្វើឡើងចំពោះតែបេក្ខជនដែលពុំទទួលបានសំឡេងគាំទ្រគ្រប់ចំនួនប៉ុណ្ណោះ ។ បើការបោះឆ្នោតជាលើកទី៣ មិនបានសម្រេចទៀត ប្រធានព្រឹទ្ធសភាត្រូវជម្រាបជូនគណបក្សនយោបាយ និងស្ថាប័ន ដែលមានអាសនៈនៅក្នុងព្រឹទ្ធសភា ឱ្យផ្លាស់ប្តូរបេក្ខជន និងធ្វើការបោះឆ្នោតតទៅទៀត ។

ប្រការ ១១ ថ្មី.-

ប្រធានព្រឹទ្ធសភាមានភារកិច្ចដូចតទៅ :

ក- ធានាការប្រព្រឹត្តទៅនៃព្រឹទ្ធសភាឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។

ខ- ដឹកនាំអង្គប្រជុំនៃព្រឹទ្ធសភា និងគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ។

គ- ធានាដឹកនាំការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា និងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងឥស្សរជនសម្រាប់មុខតំណែងផ្សេងៗ ដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ។

ឃ- ទទួលអាញត្តិច្បាប់ និងសេចក្តីសម្រេចផ្សេងៗ ដែលព្រឹទ្ធសភាបានអនុម័ត ។

ង- ចាត់ចែងបញ្ជូនសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួងដែលបានទទួលទៅគណៈកម្មការ ដើម្បីពិនិត្យសិក្សា និងរាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងអង្គប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ។

ច- លើកជូនអង្គប្រជុំព្រឹទ្ធសភាសម្រេចអំពីការស្នើសុំចាត់ទុកជាការប្រញាប់ ។

ឆ- បើកអង្គប្រជុំ ផ្អាកពេលប្រជុំ ឬលើកពេលប្រជុំព្រឹទ្ធសភា និងគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ។

ជ- ចាត់ចែងការពិភាក្សា ហើយចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនៃការប្រជុំព្រឹទ្ធសភា និងគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ។

ឈ-ញ៉ាំងឱ្យប្រតិបត្តិតាមបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា និងក្រមសីលធម៌សភារបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។

ញ-រក្សាការពារសណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងព្រឹទ្ធសភា ។

ដ- តំណាងព្រឹទ្ធសភាក្នុងការទាក់ទងជាមួយព្រះមហាក្សត្រ រដ្ឋសភា ឬអាជ្ញាធរសាធារណៈ ។

ឋ- ទាក់ទងជាមួយប្រធានរដ្ឋសភា ដើម្បីរៀបចំសមាជរដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា ស្របតាមច្បាប់ស្ដីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃសមាជរដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា ។

ឌ-ចេញសេចក្ដីសម្រេចចាត់តាំងក្រុមសមាជិកព្រឹទ្ធសភាឱ្យទទួលបន្ទុកការងារផ្សេងៗ ក្រោយពីទទួលបានការឯកភាពពីគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ។

ឍ-រ៉ាប់រងការងារអន្តរជាតិរបស់ព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ១២ ថ្មី.-

អនុប្រធានទាំងពីរជួយធ្វើការប្រធាន ទៅតាមការបែងចែកភារកិច្ចពីប្រធាន ។

ក្នុងករណីដែលប្រធានព្រឹទ្ធសភាមានធុរៈមិនអាចបំពេញមុខងារបាន ដោយហេតុមកពីមានជំងឺ ឬបំពេញមុខងារជាប្រមុខរដ្ឋស្ដីទី ឬជាព្រះរាជានុសិទ្ធិ ឬបំពេញបេសកកម្មនៅបរទេស អនុប្រធានព្រឹទ្ធសភាមួយរូប ត្រូវទទួលភារកិច្ចចាត់ចែងការងារជំនួសក្នុងឋានៈជាប្រធានស្ដីទី តាមរយៈលិខិតផ្ទេរសិទ្ធិ ។

ប្រការ ១៣.-

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភាមាន :

- ប្រធានព្រឹទ្ធសភា
- អនុប្រធានទាំងពីររបស់ព្រឹទ្ធសភា

- ប្រធានគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ជាប្រធានគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ១៤ ថ្មី.-

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា មានភារកិច្ចដូចតទៅ ៈ

ក- ដឹកនាំ ចាត់ចែង និងពិនិត្យសម្រេចរាល់ការងារសកម្មភាពផ្សេងៗរបស់ព្រឹទ្ធសភា ក្នុងលក្ខខណ្ឌកំណត់នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា ។

ខ- ចាត់ចែងការងាររបស់ព្រឹទ្ធសភា ក្នុងចន្លោះសម័យប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ។

គ- រៀបចំរបៀបវារៈនៃពេលប្រជុំព្រឹទ្ធសភានីមួយៗ ។

ឃ- រៀបចំសមាសភាពលេខាធិការពីររូប សម្រាប់សម័យប្រជុំបន្ទាប់ ដើម្បីដាក់ជូនអង្គប្រជុំព្រឹទ្ធសភាអនុម័ត ។

ង- ធានាការប្រព្រឹត្តទៅនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា ។

ច- ធានាការគ្រប់គ្រង និងការចំណាយថវិកាព្រឹទ្ធសភាឱ្យប្រព្រឹត្តទៅបានត្រឹមត្រូវ តាមការកំណត់ក្នុងច្បាប់ ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។

ឆ- ជានាការផ្តល់គ្រឿងឥស្សរិយយសជូនដល់សមាជិក
ព្រឹទ្ធសភា ។

ជ- ជានាការអនុវត្តវិន័យក្នុងព្រឹទ្ធសភា និងគោលការណ៍ក្រម
សីលធម៌សភារបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។

ឈ- ពិនិត្យ និងសម្រេចដាក់ទណ្ឌកម្មវិន័យចំពោះសមាជិក
ព្រឹទ្ធសភា ដែលមានកង្វះខាតធ្ងន់ធ្ងរក្នុងការគោរពក្រម-
សីលធម៌សភារបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។

ញ- លើកជូនព្រឹទ្ធសភាពិនិត្យ និងសម្រេចលើការស្នើចោទ
ប្រកាន់ ចាប់ខ្លួន ឃាត់ខ្លួន ឬឃុំខ្លួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភា
ដោយអនុវត្តតាមកឋាខណ្ឌទី២ និងទី៣ មាត្រា១០៤ថ្មី
នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។

ដ- លើកជូនព្រឹទ្ធសភាពិនិត្យ និងសម្រេចលើការផ្អាកការ
ឃុំខ្លួន ការចោទប្រកាន់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាណាមួយ ។

ឋ- លើកជូនព្រឹទ្ធសភាពិនិត្យ និងសម្រេចអំពីការលើក
អភ័យឯកសិទ្ធិសភា ការប្រគល់ជូនវិញនូវអភ័យឯក-
សិទ្ធិសភា ការបោះបង់ចោលការងារ វិសមិតភាព និង
ការប្រាសចាកសមាជិកភាពព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ១៥ ថ្មី.-

គណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភាមាន :

១- គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស ទទួលពាក្យបណ្ដឹង និងអង្កេត ។

២- គណៈកម្មការសេដ្ឋកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារ និងសវនកម្ម ។

៣- គណៈកម្មការផែនការ វិនិយោគ កសិកម្ម ធនធានទឹក ឧតុនិយម អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងបរិស្ថាន ។

៤- គណៈកម្មការមហាផ្ទៃ ការពារជាតិ ទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា អធិការកិច្ច និងមុខងារសាធារណៈ ។

៥- គណៈកម្មការកិច្ចការបរទេស សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ឃោសនាការ និងព័ត៌មាន ។

៦- គណៈកម្មការនីតិកម្ម និងយុត្តិធម៌ ។

៧- គណៈកម្មការអប់រំ យុវជន កីឡា ធម្មការ សាសនា វប្បធម៌ វិចិត្រសិល្បៈ និងទេសចរណ៍ ។

៨- គណៈកម្មការសុខាភិបាល សង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន យុវនីតិសម្បទា ការងារ បណ្ដុះបណ្ដាលវិជ្ជាជីវៈ និងកិច្ចការនារី ។

៩- គណៈកម្មការសាធារណការ ដឹកជញ្ជូន អាកាសចរស៊ីវិល ប្រៃសណីយ៍ ទូរគមនាគមន៍ ឧស្សាហកម្ម រ៉ែ ថាមពល ពាណិជ្ជកម្ម រៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ។

១០- គណៈកម្មការអង្កេត បោសសម្អាត និងប្រឆាំងអំពើពុក-
រលួយ ។

ប្រការ ១៦.-

គណៈកម្មការនីមួយៗ ត្រូវជ្រើសតាំងប្រធានមួយរូប អនុប្រធានមួយរូប និងលេខាធិការមួយរូប ដោយវិធីបោះឆ្នោតសម្ងាត់ ។

គណៈកម្មការនីមួយៗ មានសមាជិកយ៉ាងតិច ៥រូប ។

ប្រការ ១៧.-

គណៈកម្មការនីមួយៗ ត្រូវកំណត់តួនាទី ភារកិច្ច និងសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនឱ្យស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា និងច្បាប់ជាធរមាន រួចដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ពិនិត្យ និងសម្រេច ។

ប្រការ ១៨.-

ប្រធានគណៈកម្មការនីមួយៗ មានភារកិច្ចដូចតទៅ :

ក- តំណាងគណៈកម្មការនៅក្នុងអង្គប្រជុំនៃគណៈកម្មាធិការ
អចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ។

ខ- ចាត់ចែងការគ្រប់គ្រង និងការងាររដ្ឋបាលទូទៅរបស់គណៈ-
កម្មការ ។

គ- លើកកម្មវិធីការងារ និងចាត់ចែងសកម្មភាពរបស់គណៈ-
កម្មការ ។

ឃ- កោះប្រជុំគណៈកម្មការ និងដឹកនាំកិច្ចប្រជុំទាំងនោះ ។

ង- ចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុប្រជុំរបស់គណៈកម្មការ ។

ច- អញ្ជើញតំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល ឬសមាជិករដ្ឋសភា ឬម្ចាស់សំណើសុំកែសម្រួល ឬអ្នកស្នើច្បាប់ ដែលជាម្ចាស់សេចក្តី-ព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង មកបំភ្លឺចំពោះមុខគណៈកម្មការ ។

ឆ- អញ្ជើញតំណាងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ឥស្សរជន អ្នកជំនាញការ ឬតំណាងសង្គមស៊ីវិល ចូលរួមឱ្យយោបល់លើបញ្ហាផ្សេងៗ ។

ជ- ធានាផ្តល់របាយការណ៍ការងារប្រចាំខែ ប្រចាំត្រីមាស ប្រចាំ ៦មាស និងប្រចាំឆ្នាំ ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ។

ឈ- ផ្តួចផ្តើមគំនិតរៀបចំសិក្ខាសាលា បេសកកម្មក្នុង និងក្រៅប្រទេសរបស់គណៈកម្មការ ។

ញ- ធានាការងាររបស់គណៈកម្មការតាមថិរវេលាកំណត់ក្នុងការពិនិត្យឱ្យយោបល់លើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ឬការងារផ្សេងៗ ដែលគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ប្រគល់ជូន ។

អនុប្រធាន និងលេខាធិការជួយប្រធានគណៈកម្មការ ក្នុងការសម្រេចភារកិច្ចខាងលើនេះ ។ សមាជិកគណៈកម្មការផ្សេងទៀតបំពេញភារកិច្ចទៅតាមការបែងចែកជាក់ស្តែងក្នុងគណៈកម្មការ ។

ប្រការ ១៩.-

ក្នុងករណីចាំបាច់ តាមការផ្តួចផ្តើមគំនិតរបស់ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ឬតាមសំណើរបស់គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាចំនួនមួយភាគបួន ព្រឹទ្ធសភា អាចសម្រេចបង្កើតគណៈកម្មការពិសេស ដែលមានសមាជិកច្រើន ឬតិចតាមតម្រូវការ សម្រាប់ធ្វើការងារច្បាស់-លាស់ណាមួយរហូតដល់ចប់ ។

ប្រការ ២០.-

គណៈកម្មការពិសេស ត្រូវរាយការណ៍អំពីលទ្ធផលការងាររបស់ខ្លួន ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងជូនព្រឹទ្ធសភា ហើយមានសិទ្ធិស្នើសុំជំនួយការ មធ្យោបាយ និងថវិកាសម្រាប់បំពេញការងារ ។

ប្រការ ២១.-

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា មានអាណត្តិស្មើនឹងនីតិកាលរបស់ព្រឹទ្ធសភា ។

កូរ៉ុមសម្រាប់ប្រជុំគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មការនានា ឬគណៈកម្មការពិសេស ត្រូវមានលើសពីពាក់កណ្តាលនៃចំនួនសមាជិកទាំងមូល ។

រាល់ការសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មការនានា និងគណៈកម្មការពិសេស ត្រូវអនុម័តដោយសំឡេងភាគច្រើនដាច់ខាតនៃចំនួនសមាជិកទាំងមូល ។

ប្រការ ២២.-

ក្នុងករណីដែលប្រធានគណៈកម្មការណាមួយអវត្តមាន អនុប្រធានទទួលជាប្រធានស្ដីទី ។ បើទាំងប្រធាន និងអនុប្រធានអវត្តមាន លេខាធិការគណៈកម្មការទទួលជាប្រធានស្ដីទីរហូតដល់ប្រធាន ឬ អនុប្រធានចូលបំពេញការងារវិញ ។

ប្រធានស្ដីទី មានសិទ្ធិចូលរួមប្រជុំ និងមានសិទ្ធិបញ្ចេញមតិក្នុងអង្គប្រជុំគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍បាន តែគ្មានសិទ្ធិអនុម័ត ។

ប្រការ ២៣.-

គណៈកម្មការនីមួយៗ អាចស្នើសុំប្រធានព្រឹទ្ធសភា ចាត់តាំងអ្នកជំនាញដែលមិនមែនជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ឱ្យចូលរួមធ្វើការបាន ។ អ្នកជំនាញនោះ គ្មានសិទ្ធិសម្រេចកិច្ចការរបស់គណៈកម្មការទេ ។

ប្រការ ២៤.-

គណៈកម្មការ ឬសមាជិកគណៈកម្មការ ឬសមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលត្រូវបានចាត់ឱ្យទៅបំពេញបេសកកម្មផ្លូវការក្នុងប្រទេស ឬនៅឯបរទេស ត្រូវធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍ពីលទ្ធផលនៃដំណើរបេសកកម្មរបស់ខ្លួន ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍យ៉ាងយឺតបំផុត ១៥ថ្ងៃ ក្រោយពេលត្រឡប់មកវិញ ។

ប្រការ ២៥.-

ក្នុងករណីដែលគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភាមានអាសនៈទំនេរ ព្រឹទ្ធសភាត្រូវបោះឆ្នោតបំពេញវិញ ។

ប្រការ ២៦.-

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងគណៈកម្មការនានា មានរបបថវិកាសម្រាប់បំពេញការងារប្រចាំខែ ដែលកំណត់តាមសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ។

ជំពូកទី ៤
អំពីអគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា

ប្រការ ២៧.-

ព្រឹទ្ធសភាមានអគ្គលេខាធិការដ្ឋានមួយ ទទួលបន្ទុកធ្វើកំណត់ហេតុរបស់ព្រឹទ្ធសភា គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា ។ អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននេះ ទទួលរ៉ាប់រងរាល់កិច្ចការរដ្ឋបាល សន្តិសុខ និងសេវាទាំងឡាយរបស់ព្រឹទ្ធសភា ព្រមទាំងទំនាក់ទំនងផ្សេងៗក្រៅព្រឹទ្ធសភា ក្រោមការដឹកនាំ និងត្រួតពិនិត្យរបស់ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ២៨.-

អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវដឹកនាំដោយអគ្គលេខាធិការមួយរូប និងមានអគ្គលេខាធិការរងជាជំនួយការ ។

អគ្គលេខាធិការ និងអគ្គលេខាធិការរង ត្រូវជ្រើសរើសក្នុងចំណោមមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ ដែលមានបទពិសោធន៍ក្នុងកិច្ចការសភា ឬរដ្ឋបាលយ៉ាងតិច ១០ឆ្នាំ ហើយដែលមិនមែនជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភា និងមិនមែនជាអ្នកដឹកនាំគណបក្សនយោបាយ ។

ប្រការ ២៩ ថ្មី.-

អគ្គលេខាធិការ និងអគ្គលេខាធិការរង ត្រូវតែងតាំងដោយព្រះរាជក្រឹត្យ តាមសំណើរបស់ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ក្រោយពីបានឯកភាពជាមួយអនុប្រធានទី១ និងអនុប្រធានទី២ ។

អគ្គលេខាធិការ មានឋានៈ និងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងរដ្ឋមន្ត្រី ។

អគ្គលេខាធិការរង មានឋានៈ និងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងរដ្ឋលេខាធិការ ។

ប្រការ ៣០.-

បុគ្គលិកទាំងអស់របស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវតែងតាំងដោយប្រធានព្រឹទ្ធសភា ស្របតាមច្បាប់ស្ដីពីលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការ នៃក្រុមនីតិប្បញ្ញត្តិ ។

ជំពូកទី ៥
អំពីថវិកា

ប្រការ ៣១.-

ព្រឹទ្ធសភាមានថវិកាស្វយ័តសម្រាប់ដំណើរការ ។ គណៈកម្មការសេដ្ឋកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារ និងសវនកម្ម ដោយមានការចូលរួមពីតំណាងគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា មានភារកិច្ចពិនិត្យ និងលើកយោបល់ក្នុងគម្រោងថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់ព្រឹទ្ធសភា ដែលរៀបចំដោយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា ដើម្បីសុំការយល់ព្រមពីគណៈ-កម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភាពិនិត្យ សម្រេច ហើយបញ្ជូនសេចក្តីស្នើថវិកានោះទៅក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងគម្រោងថវិកាជាតិ តាមការកំណត់ក្នុងច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។

រាល់ចំណាយថវិការបស់ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវមានតម្លាភាព និងធានាផ្តល់សេវាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងសមធម៌ជូនព្រឹទ្ធសភា គណៈ-កម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា និងសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។

បែបបទចំណាយថវិការបស់ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវកំណត់ដោយសេចក្តីសម្រេចប្រចាំឆ្នាំរបស់គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ។

អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា ទទួលខុសត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ចំណាយថវិកាព្រឹទ្ធសភានៅរាល់ ៦ខែម្តង និងក្នុងរាល់ដំណាច់ឆ្នាំ និង

ដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភាពិនិត្យ សម្រេច ក្រោយពីមានការវាយតម្លៃ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានពីគណៈកម្មការសេដ្ឋកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារ និងសវនកម្ម ព្រមទាំងមានការចូលរួមពីតំណាងគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភាផង លើកលែងតែរបាយការណ៍ទូទាត់ថវិកាដំណាច់ឆ្នាំ ក្រោយពីគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ពិនិត្យសម្រេចហើយ ត្រូវបញ្ជូនទៅក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីរៀបចំបញ្ចូលក្នុងសេចក្តីព្រាង-ច្បាប់ ស្តីពីការទូទាត់ថវិកាទូទៅរបស់រដ្ឋ ។

ជំពូកទី ៦
អំពីការពិនិត្យសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង

ប្រការ ៣២.-

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តជាលើកដំបូង ឬបញ្ហាទាំងពួង ដែលរដ្ឋសភាបានដាក់ឱ្យពិនិត្យ ស្នើឡើងដោយប្រធានរដ្ឋសភា គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភាត្រូវទទួលយកមកពិនិត្យ ព្រមទាំងចាត់បញ្ជូនសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួងនោះ ទៅឱ្យគណៈកម្មការមួយ ឬច្រើនពិនិត្យសិក្សាទៅតាមវិស័យជាសមត្ថកិច្ច និងចម្លងចែកជូនគ្រប់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដោយមានភ្ជាប់សេចក្តីថ្លែងហេតុទៅជាមួយផង ។

ក្នុងករណីសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំង-ពួងនោះ ពាក់ព័ន្ធនឹងសមត្ថកិច្ចគណៈកម្មការច្រើន គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ សម្រេចចាត់តាំងគណៈកម្មការណាមួយឱ្យទទួលបន្ទុកធ្វើរបាយការណ៍ ។

គណៈកម្មការ ត្រូវសុំយោបល់ពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភា (យល់ព្រមកែសម្រួល បដិសេធជាអសារបង់ ភ្ជាប់ដោយការកត់សម្គាល់ និង/ឬ

អនុសាសន៍) ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ លើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ដែលសមាជិកព្រឹទ្ធសភាម្នាក់ៗបានទទួល។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាគ្រប់រូប មានភារកិច្ចយកសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង មកពិនិត្យសិក្សាលម្អិត ដោយផ្តោតលើខ្លឹមសារទាំងមូល នៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ដែលទាក់ទងនឹងវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ក្នុងក្របខណ្ឌភូមិភាគរបស់ខ្លួន ហើយត្រូវជូនយោបល់ ០៣ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ មុនគណៈកម្មការប្រជុំពិនិត្យសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ឬបើជាការប្រញាប់ ០១ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ មុនគណៈកម្មការប្រជុំពិនិត្យសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួងនោះ។

ប្រការ ៣៣.-

ប្រធានគណៈកម្មការ កាលបើពិនិត្យសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ឬសំណើសុំកែសម្រួលរួចហើយ ត្រូវធ្វើលិខិតស្នើសុំមកប្រធានគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ដើម្បីសុំដាក់បញ្ចូលក្នុងរបៀបវារៈនៃអង្គប្រជុំព្រឹទ្ធសភា និងនាំយកយោបល់របស់គណៈកម្មការ មកជម្រាបជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងព្រឹទ្ធសភា។

ប្រការ ៣៤.-

សេចក្តីស្នើច្បាប់ ដែលជាការផ្តួចផ្តើមពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ មានចំណងជើងចែកជាជំពូក ចែកជាមាត្រា ដោយមានភ្ជាប់សេចក្តីថ្លែងហេតុមកជាមួយ ។

សេចក្តីស្នើច្បាប់នេះ ត្រូវបញ្ជូនទៅរដ្ឋសភា ។

ប្រការ ៣៥.-

ម្ចាស់សេចក្តីស្នើច្បាប់ អាចដកសេចក្តីស្នើច្បាប់នោះចេញបាន ទោះបីសភាកំពុងពិភាក្សាក៏ដោយ ។ ចំពោះសេចក្តីស្នើច្បាប់ដែលស្នើដកចេញ សមាជិកឯទៀត អាចសុំឱ្យសភាពិភាក្សាវិញបាន ។

ជំពូកទី ៧
អំពីរបៀបវារៈប្រជុំ

ប្រការ ៣៦.-

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ជាអ្នករៀបចំរបៀបវារៈក្នុងសម័យប្រជុំនីមួយៗ ។ នៅចុងបញ្ចប់នៃការប្រជុំ ប្រធាន ត្រូវអានរបៀបវារៈសម្រាប់ពេលប្រជុំបន្ត ។

ប្រការ ៣៧.-

របៀបវារៈមានជាលំដាប់មុនក្រោយដូចតទៅ :

១- បញ្ហាទាំងឡាយ ដែលមានសំណើសុំចាត់ទុកជាការប្រញាប់ ។

២- បញ្ហាទាំងឡាយ ដែលរដ្ឋសភាជូនមកព្រឹទ្ធសភា ។

៣- បញ្ហាទាំងឡាយ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលជូនមកព្រឹទ្ធសភា ។

៤- បញ្ហាទាំងឡាយ ដែលគណៈកម្មការនានាជូនមកព្រឹទ្ធសភា ។

៥- បញ្ហាទាំងឡាយ ដែលសមាជិកព្រឹទ្ធសភាជូនមកព្រឹទ្ធសភា ។

បើក្នុងប្រភេទនីមួយៗមានបញ្ហាជាច្រើននោះ របៀបវារៈនៃបញ្ហាទាំងនោះ ត្រូវរៀបចំតាមលំដាប់កាលបរិច្ឆេទនៃការចូលមកដល់គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា លើកលែងតែមានការសម្រេចផ្សេងពីនេះ ។

ជំពូកទី ៨
អំពីរបៀបប្រជុំ

ប្រការ ៣៨.-

អាសនានុក្រមរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវរៀបតាមក្រុមសមាជិកព្រឹទ្ធសភានីមួយៗ ។

ក្រុមនីមួយៗ ត្រូវមានសមាជិកយ៉ាងតិច ១០រូប ។ សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ១រូប អាចចូលជាសមាជិកក្រុមបានតែមួយប៉ុណ្ណោះ ។ ក្រុមនីមួយៗ ត្រូវមានប្រធាន ១រូប និងអនុប្រធាន ១រូប ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាចាត់តាំងដោយព្រះមហាក្សត្រ ជ្រើសតាំងដោយរដ្ឋសភា និងគណបក្សនយោបាយដែលមានអាសនៈតិចជាងដប់ អាចជ្រើសរើសចូលរួមជាមួយក្រុមណាមួយ តាមការពេញចិត្តរបស់ខ្លួន ។

បញ្ជីរាយនាមរបស់ក្រុមសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវផ្ញើជូនប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ៣៩ ថ្មី.-

ការកំណត់ថ្ងៃប្រជុំ ត្រូវធ្វើជាលិខិតផ្ញើទៅជូនសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។ បើមានការកំណត់ដោយផ្ទាល់មាត់ក្នុងពេលប្រជុំ ការកំណត់នេះ ត្រូវធ្វើជាលិខិតជូនទៅសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលមិនបានមកប្រជុំ ។

តាមធម្មតាពេលប្រជុំ ត្រូវកំណត់ ០២ថ្ងៃមុន វៀរលែងតែក្នុងករណីប្រញាប់ ។

ការផ្ញើ ឬបញ្ជូនលិខិតទៅសមាជិកព្រឹទ្ធសភាអាចធ្វើតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច ។

ប្រការ ៤០.-

លិខិតអញ្ជើញ ត្រូវមានភ្ជាប់ទៅជាមួយនូវរបៀបវារៈប្រជុំ វៀរលែងតែក្នុងករណីប្រញាប់ ។

ប្រការ ៤១.-

ការប្រជុំព្រឹទ្ធសភានឹងយកជាការបាន លុះត្រាតែមាន :

ក- កូរ៉ុមលើសពីពីរភាគបី នៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល សម្រាប់ការអនុម័តទាំងឡាយណា ដែលតម្រូវឱ្យយកមតិភាគច្រើនពីរភាគបី នៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

ខ- កូរ៉ុមលើសពីពាក់កណ្ដាល នៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល សម្រាប់ការអនុម័តទាំងឡាយណា ដែលតម្រូវឱ្យយកមតិភាគច្រើនដោយប្រៀប ឬមតិភាគច្រើនដាច់-ខាតនៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

កូរ៉ុម ត្រូវតែមានគ្រប់ចំនួននៅពេលបើកការប្រជុំ និងនៅពេលអនុម័ត ។

បើកូរ៉ុមមិនគ្រប់ក្នុងរយៈពេល ៣០នាទី ក្រោយពេលកំណត់ចាប់ផ្តើមការប្រជុំ ប្រធានព្រឹទ្ធសភាត្រូវលើកពេលប្រជុំ ។

ប្រការ ៤២ ថ្មី.-

ការប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ត្រូវធ្វើជាសាធារណៈ និងត្រូវផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុ និងទូរទស្សន៍ជាតិ ។ កំណត់ហេតុនៃការប្រជុំព្រឹទ្ធសភា មានកំណត់ហេតុសង្ខេប និងកំណត់ហេតុពិស្តារ ។ កំណត់ហេតុទាំងអស់ ត្រូវតម្កល់ទុកនៅក្នុងបណ្ណសារដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា ។

ការប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ត្រូវធ្វើក្នុងសាលប្រជុំរបស់ព្រឹទ្ធសភាដោយផ្ទាល់ និងអាចធ្វើឡើងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច តាមបែបនិម្មិត និងពាក់កណ្តាលនិម្មិត ។

ព្រឹទ្ធសភាអាចកោះប្រជុំជាសម្ងាត់បាន តាមសំណើសុំពីប្រធានព្រឹទ្ធសភា ឬពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភាចំនួនមួយភាគដប់យ៉ាងតិច ឬពីព្រះមហាក្សត្រ ឬពីប្រធានរដ្ឋសភា ឬពីនាយករដ្ឋមន្ត្រី ។

កាលបើព្រឹទ្ធសភាសម្រេចថា ត្រូវប្រជុំជាសម្ងាត់ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា និងលេខាធិការសម័យប្រជុំមើលឱ្យច្បាស់ជាមុនសិនថា ពិតជាគ្មានមនុស្សដទៃក្រៅពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភា លេខាធិការ និងឥស្សរជនដែលព្រឹទ្ធសភាត្រូវការចាំបាច់នៅក្នុងសាលប្រជុំ ។

ក្នុងករណីប្រជុំជាសម្ងាត់ នៅមុនពេលបិទការប្រជុំ ព្រឹទ្ធសភាត្រូវអនុម័តថា អនុញ្ញាត ឬមិនអនុញ្ញាតឱ្យបោះផ្សាយកំណត់ហេតុប្រជុំ ។

ប្រការ ៤៣.-

ការប្រជុំព្រឹទ្ធសភា អាចប្រព្រឹត្តទៅបានលុះត្រាមានប្រធានដឹកនាំ ។

ក្នុងពេលប្រជុំណាមួយ បើប្រធាន និងអនុប្រធានព្រឹទ្ធសភាមិននៅ ដោយមានហេតុការណ៍អ្វីជាពិសេស ព្រឹទ្ធសភាត្រូវផ្អាកការប្រជុំជាបណ្ដោះអាសន្ន ។

ប្រការ ៤៤.-

បើមានបញ្ហាត្រូវថ្លែងជម្រាបព្រឹទ្ធសភា ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ត្រូវថ្លែងមុនចាប់ផ្ដើមរបៀបវារៈ ។

ប្រការ ៤៥.-

ដំណើរការប្រជុំត្រូវធ្វើតាមរបៀបវារៈ វៀរលែងតែក្នុងពេលប្រជុំខ្លះ ដែលអង្គប្រជុំសម្រេចផ្សេងពីនេះ ។

មុនចាប់ផ្ដើមសម័យប្រជុំ ព្រឹទ្ធសភាអនុម័តរបៀបវារៈ និងសមាសភាពលេខាធិការសម័យប្រជុំ ។

ប្រការ ៤៦.-

លេខាធិការសម័យប្រជុំ ជួយប្រធានព្រឹទ្ធសភាលើកិច្ចការដូចតទៅ :

- *ពិនិត្យកូរ៉ុមសម្រាប់ប្រជុំ និងនៅពេលអនុម័ត*
- *រៀបចំការបោះឆ្នោត*
- *រាប់ចំនួនសំឡេងអនុម័ត*
- *ចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុអង្គប្រជុំ*
- *បំពេញកិច្ចការផ្សេងៗទៀត តាមសេចក្ដីណែនាំរបស់ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។*

ប្រការ ៤៧.-

តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល ឬសមាជិករដ្ឋសភា ឬម្ចាស់សេចក្ដីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួងដែលមកការពារ ត្រូវមានវត្តមាននៅក្នុងសាលប្រជុំ តាមសេចក្ដីអញ្ជើញរបស់ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ឈ្មោះអ្នកមកការពារសេចក្ដីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្ដីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ត្រូវជូនមកប្រធានព្រឹទ្ធសភាមុនពេលចាប់ផ្ដើមការពិភាក្សា និងអនុម័ត ។

សហការីជាអ្នកជំនាញដែលមកជាមួយអាចបំភ្លឺជូនអង្គប្រជុំបាន បើសិនមានការអនុញ្ញាតពីប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ៤៨.-

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា អាចលើកពេលប្រជុំបាន បើយល់ឃើញថា ជាការមានប្រយោជន៍ ឬជាការចាំបាច់ ។

ប្រការ ៤៩.-

លេខាធិការសម័យប្រជុំ ត្រូវកត់ឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាក្នុងក្រុមនីមួយៗ ដែលសុំបញ្ចេញយោបល់ជាលំដាប់មុនក្រោយ ហើយបញ្ជូនទៅប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ៥០.-

ក្នុងការជជែកពិភាក្សាបញ្ចេញយោបល់ ប្រធានត្រូវឱ្យនិយាយឆ្លាស់គ្នា គឺអ្នកគាំទ្រនិយាយម្តង អ្នកមិនគាំទ្រនិយាយម្តង ។

តំណាងក្រុមសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យបញ្ចេញយោបល់ ត្រូវមានយោបល់តែអំពីរឿងដែលកំពុងពិភាក្សា ។ បើបញ្ចេញយោបល់ចាកប្រធាន ប្រធានព្រឹទ្ធសភាត្រូវរំលឹកឱ្យចូលមកក្នុងប្រធានបទវិញ ។

ក្នុងករណីដែលវាគ្មិនរូបនោះ នៅតែចចេសបញ្ចេញយោបល់ចាកប្រធានដដែលនោះ ប្រធានត្រូវបញ្ឈប់មិនឱ្យនិយាយបន្តទៅទៀត ។

ប្រការ ៥១.-

ជាគោលការណ៍ រយៈពេលបញ្ចេញយោបល់សម្រាប់ក្រុមសមា-ជិកព្រឹទ្ធសភានីមួយៗ ត្រូវមានកំណត់ ។ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាតំណាងក្រុម

នីមួយៗ ដែលចុះឈ្មោះសុំបញ្ចេញយោបល់អាចនិយាយបាន ២០នាទីយ៉ាងយូរ ។ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាតំណាងក្រុមនីមួយៗ ដែលគ្រាន់តែសុំឆ្លើយតបនិយាយបានត្រឹមតែ ៥នាទី ប៉ុណ្ណោះ ។

បើប្រធានព្រឹទ្ធសភាយល់ឃើញថាជាការចាំបាច់ ឬជាការមានប្រយោជន៍ក្នុងការពិភាក្សា នោះប្រធានព្រឹទ្ធសភា អាចអនុញ្ញាតបន្ថែមពេលឱ្យនិយាយបាន ១០នាទីទៀត ។ ការបន្ថែមនេះ អាចឱ្យបន្តបានពីរដងក្នុងប្រធានបទតែមួយ ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាក្នុងក្រុមជាមួយ មានសិទ្ធិសុំបញ្ចេញមតិបន្ថែម ក្នុងប្រធានបទដដែល និងក្នុងរយៈពេលដែលនៅសល់ពីការកំណត់ខាងលើ ។

ប្រការ ៥២.-

បទប្បញ្ញត្តិអំពីការសុំចុះឈ្មោះបញ្ចេញយោបល់ និងអំពីការកំណត់រយៈពេលបញ្ចេញយោបល់ប្រើសម្រាប់តែសមាជិកព្រឹទ្ធសភា មិនប្រើសម្រាប់តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល ឬសមាជិករដ្ឋសភា ឬម្ចាស់សេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬអ្នកជំនាញការពារសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួងនោះទេ ។

ប្រការ ៥៣.-

ហាមបញ្ចេញយោបល់កាត់អ្នកដទៃ បញ្ចេញយោបល់វាយប្រហារបុគ្គល ឬសម្តែងអាការៈផ្សេងៗ ដែលនាំឱ្យខូចសណ្តាប់ធ្នាប់អង្គប្រជុំ ។

ប្រការ ៥៤.-

បើមានការជ្រួលច្របល់ក្នុងពេលប្រជុំ ហើយប្រធានហាមពុំស្តាប់ ប្រធានអាចលើកពេលប្រជុំ ដោយក្រោកដើរចេញពីសាលប្រជុំ ។

ប្រការ ៥៥.-

ក្នុងចន្លោះសម័យប្រជុំ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាក៏ដូចជាសមាជិកគណៈកម្មការនានា ត្រូវបំពេញការងារជាប្រក្រតីក្នុងព្រឹទ្ធសភា និងចុះទៅប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ និងអាជ្ញាធរដែនដីក្នុងភូមិភាគ ។

សម្រាប់ដំណើរចេញទៅបរទេសចាប់ពី ៣ថ្ងៃឡើងទៅ ត្រូវមានច្បាប់អនុញ្ញាតពីប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។ ក្នុងករណីដូចនេះ ការអនុញ្ញាតច្បាប់ចេញទៅបរទេស ត្រូវអនុវត្តតាមកឋាខណ្ឌទី២ ប្រការ ៧១ ជំពូកទី ១២ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ ។

ប្រការ ៥៦.-

គណៈកម្មការនានា ត្រូវមានរបាយការណ៍តាមវិស័យជាសមត្ថ-កិច្ចរបស់ខ្លួន និងសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវរាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីសកម្មភាពរៀងៗខ្លួន ក្នុងចន្លោះសម័យប្រជុំជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ដើម្បីបូកសរុបរាយការណ៍ជូនសម័យប្រជុំព្រឹទ្ធសភាខាងមុខ។

ជំពូកទី ៩
អំពីការពិនិត្យ និងឱ្យយោបល់លើសេចក្ដីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្ដីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួងក្នុងពេលប្រជុំព្រឹទ្ធសភា

ប្រការ ៥៧ ថ្មី.-

ការពិនិត្យហើយឱ្យយោបល់លើសេចក្ដីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្ដីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ព្រឹទ្ធសភាត្រូវអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិមាត្រា ១១៣ ថ្មី នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។

ជាទូទៅ ការពិនិត្យហើយឱ្យយោបល់ ផ្ដើមឡើងដោយការបង្ហាញរបាយការណ៍របស់គណៈកម្មការ ការឆ្លើយបំភ្លឺរបស់តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល ម្ចាស់សេចក្ដីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្ដីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ។

ប្រការ ៥៨.-

តំណាងក្រុមសមាជិកព្រឹទ្ធសភានីមួយៗ មានយោបល់ភ្លាមអំពីការយល់ព្រម ឬមិនយល់ព្រម ឬបញ្ចេញយោបល់ជំទាស់ បន្ទាប់ពីគណៈកម្មការបានបង្ហាញពីជំហរខ្លួនក្នុងរបាយការណ៍ ក្នុងថិរវេលាមិនឱ្យលើសពីការកំណត់នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា ។

តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល ឬម្ចាស់សេចក្ដីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្ដីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ឬគណៈកម្មការ ត្រូវឆ្លើយបំភ្លឺចំពោះយោបល់របស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលបានលើកឡើង ។

ប្រការ ៥៩.-

ក្រោយពីបានស្តាប់ការឆ្លើយបំភ្លឺពីតំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល ឬម្ចាស់សេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង និងគណៈកម្មការប្រធានអង្គប្រជុំ ត្រូវលើកជូនអង្គប្រជុំអនុម័ត (យល់ព្រមដោយឥតកែប្រែ ទទួលយកយោបល់សុំកែសម្រួល ឬទទួលយកយោបល់សុំបដិសេធជាអសារបង់) ។

ប្រការ ៦០ ថ្មី.-

អង្គប្រជុំត្រូវពិនិត្យហើយឱ្យយោបល់យល់ព្រមលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ដោយឥតកែប្រែ ប្រសិនជាគ្មានយោបល់សុំកែសម្រួល និងបដិសេធជាអសារបង់ ។

បើអង្គប្រជុំទទួលយកយោបល់សុំកែសម្រួល សេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬសេចក្តីស្នើច្បាប់ ឬបញ្ហាទាំងពួង ត្រូវបញ្ជូនការសុំកែសម្រួលជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនេះទៅរដ្ឋសភា ដើម្បីពិចារណា ។

បើអង្គប្រជុំទទួលយកយោបល់បដិសេធជាអសារបង់ ក្នុងករណីនេះ ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវជូនព័ត៌មានភ្លាមទៅរដ្ឋសភា ។

ជំពូកទី ១០
អំពីការបញ្ចេញមតិ

ប្រការ ៦១.-

ក្នុងបញ្ហាទាំងឡាយ ដែលព្រឹទ្ធសភាត្រូវពិនិត្យ ព្រឹទ្ធសភាបញ្ចេញមតិដោយវិធីបីយ៉ាង គឺដោយលើកដៃ ដោយបោះឆ្នោតចំហ ឬដោយបោះឆ្នោតសម្ងាត់ ។

ការបញ្ចេញមតិដោយវិធីទាំងបីយ៉ាង អាចធ្វើឡើងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច ។

ប្រការ ៦២.-

ចំពោះការបញ្ចេញមតិដោយវិធីលើកដៃ លេខាធិការអង្គប្រជុំជាអ្នករាប់ចំនួនសមាជិកដែលលើកដៃ ។ បើប្រធាន និងលេខាធិការយល់ឃើញថា ការរាប់លទ្ធផលមិនច្បាស់លាស់ទេនោះ ត្រូវឱ្យបញ្ចេញមតិ និងរាប់សាជាថ្មី ។

ប្រការ ៦៣.-

បើការបញ្ចេញមតិដោយលើកដៃ ដែលបានធ្វើពីរដងហើយនៅតែមិនបានលទ្ធផលច្បាស់លាស់ទេនោះ ត្រូវប្រើវិធីបោះឆ្នោតជាចំហ ។

វិធីបោះឆ្នោតចំហត្រូវធ្វើដូចតទៅ :

- លេខាធិការអង្គប្រជុំចែកសន្លឹកឆ្នោត រួចកាន់ហិបឆ្នោតដើរប្រមូលយកសន្លឹកឆ្នោតពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។ សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវសរសេរឈ្មោះខ្លួនលើសន្លឹកឆ្នោតនោះ ។ សន្លឹកឆ្នោតមានបីយ៉ាង : សន្លឹកឆ្នោតពណ៌ស សម្គាល់ការព្រម សន្លឹកឆ្នោតពណ៌ខៀវ សម្គាល់ការមិនព្រម និងសន្លឹកឆ្នោតព៌ណសឆ្នូតខៀវ សម្គាល់អនុបវាទ ។
- ក្រោយពីបោះឆ្នោតរួចហើយ លេខាធិការត្រូវរាប់សន្លឹកឆ្នោត ។
- ពេលរាប់សន្លឹកឆ្នោតរួចហើយ ប្រធានព្រឹទ្ធសភាប្រកាសលទ្ធផលជូនអង្គប្រជុំ ។

ប្រការ ៦៤.-

វិធីបោះឆ្នោតសម្ងាត់ត្រូវតែប្រើក្នុងការជ្រើសតាំង ការដាក់វិន័យ ការលើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភា ការបោះបង់ចោលការងារ ការសម្រេចឱ្យចោទប្រកាន់ ចាប់ខ្លួន ឃាត់ខ្លួន ឬឃុំខ្លួន ឬការផ្អាកការឃុំខ្លួន ឬការផ្អាកការចោទប្រកាន់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា លើកលែងតែមានច្បាប់ចែងខុសពីនេះ ។

ប្រការ ៦៥.-

សម្រាប់ការបោះឆ្នោតសម្ងាត់ លេខាធិការអង្គប្រជុំត្រូវចាប់ឆ្នោតរើសសមាជិកប្រាំរូប ក្នុងចំណោមឈ្មោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាវត្តមាន ដើម្បីរៀបចំជាគណៈកម្មការបោះឆ្នោត ។

គណៈកម្មការចាប់ដំណើរការ ដោយណែនាំអំពីរបៀបបោះ-ឆ្នោត និងចែកសន្លឹកឆ្នោតដល់គ្រប់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាវត្តមាន ។

ក្រោយពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភាបានបោះឆ្នោតរួចហើយ គណៈ-កម្មការត្រូវរាប់សន្លឹកឆ្នោត (យល់ព្រម មិនយល់ព្រម អនុបវាទ មោឃៈ) ហើយរាយការណ៍លទ្ធផលជូនប្រធានព្រឹទ្ធសភាជា លាយលក្ខណ៍-អក្សរ ។

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ប្រកាសលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតនេះ ។

ប្រការ ៦៦.-

ការអនុម័តទាំងឡាយ ត្រូវយកតាមមតិភាគច្រើនដែលមានកំណត់ក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។ ក្រៅពីនេះ មតិភាគច្រើនដាច់ខាតនៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ត្រូវទុកជាបានការ វៀរលែងតែមានការកំណត់ក្នុងច្បាប់ដោយឡែក ។

ប្រការ ៦៧.-

ចំពោះការសម្រេចណា ដែលតម្រូវឱ្យយកមតិភាគច្រើន ដោយប្រៀប បើចំនួនមតិយល់ព្រម និងចំនួនមតិមិនយល់ព្រមស្មើគ្នា ការ

បោះឆ្នោតត្រូវធ្វើម្តងទៀត ។ បើលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតលើកទី២ នៅតែស្មើគ្នា ការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើជាលើកទី៣ទៀត បើលទ្ធផលនៅតែស្មើគ្នា ត្រូវចាត់ទុកជាព្រឹទ្ធសភាមិនយល់ព្រម ។

ជំពូកទី ១១
អំពីការរក្សាសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ក្នុងពេលប្រជុំ

ប្រការ ៦៨.-

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា មានភារកិច្ចរក្សាការពារមិនឱ្យមានភយន្តរាយខាងក្នុងក្ដី ខាងក្រៅក្ដី ដែលអាចកើតមានឡើងដល់ព្រឹទ្ធសភាជាយថាហេតុ ។ ដើម្បីសម្រេចភារកិច្ចនេះ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា មានសិទ្ធិសុំអន្តរាគមន៍ពីកម្លាំងនគរបាល ឬកម្លាំងទ័ព ។

ប្រការ ៦៩.-

ការថែរក្សាសុវត្ថិភាពព្រឹទ្ធសភា ត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រធានព្រឹទ្ធសភាក្នុងនាមព្រឹទ្ធសភា ។ ជាគោលការណ៍ ប្រធានព្រឹទ្ធសភាអាចអនុញ្ញាតឱ្យសាធារណជនចូលក្នុងសាលប្រជុំ តាមចំនួនកន្លែងដែលមាន ។ ប៉ុន្តែបើជនណាធ្វើឱ្យរង្អៀស ដោយវិធីណាមួយដល់អង្គប្រជុំ ប្រធានព្រឹទ្ធសភាអាចឱ្យជននោះចេញពីសាលប្រជុំភ្លាម ។

ប្រការ ៧០.-

ការចែកចាយ ឬការផ្សព្វផ្សាយឯកសារទាំងឡាយ ដែលពុំមែនជាឯកសារផ្លូវការរបស់ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវហាមឃាត់ លើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតពីប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ជំពូកទី ១២
អំពីការឈប់ ឬការខានមកប្រជុំ

ប្រការ ៧១.-

សមាជិកព្រឹទ្ធសភា មិនអាចឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារ ឬក្នុងថ្ងៃប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ដោយមិនមានការអនុញ្ញាតពីប្រធានព្រឹទ្ធសភាបានឡើយ ។

ពាក្យសុំច្បាប់ឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារ ឬក្នុងថ្ងៃប្រជុំ ត្រូវបញ្ជូនមកប្រធានព្រឹទ្ធសភាយ៉ាងយឺតបំផុត ៣ថ្ងៃ មុនថ្ងៃឈប់ លើកលែងតែពាក្យសុំច្បាប់ឈប់ក្នុងថ្ងៃប្រជុំបន្ថយមកនៅត្រឹមតែ ១ថ្ងៃ ។

ក្នុងករណីបន្ទាន់ ត្រូវជូនដំណឹងមកប្រធានព្រឹទ្ធសភា តាមគ្រប់មធ្យោបាយដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

ប្រការ ៧២ ថ្មី.-

សមាជិកគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងសមាជិកគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភា មិនអាចខកខានមកប្រជុំ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីប្រធានបានឡើយ ។

សមាជិកគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងសមាជិកគណៈកម្មការនានារបស់ព្រឹទ្ធសភាដែលខានមកប្រជុំ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ត្រូវទទួល

វិន័យដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៧៧, ប្រការ ៧៧ ស្ទួន, ប្រការ ៧៨ ថ្មី, ប្រការ ៧៩ ថ្មី និងប្រការ ៨០ ថ្មី នៃជំពូកទី ១៣ ថ្មី ។

ប្រធានគណៈកម្មការ ត្រូវរាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ដើម្បីពិនិត្យ និងសម្រេចអំពីការដាក់វិន័យខាងលើ ។

ប្រការ ៧៣.-

ក្នុងសម័យប្រជុំនីមួយៗ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា អាចអនុញ្ញាតឱ្យសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារសរុបបានតែ ១៥ថ្ងៃ ។ តែបើសមាជិកព្រឹទ្ធសភាណាបាន ឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារគ្រប់ ១៥ថ្ងៃ ក្នុងសម័យប្រជុំនីមួយៗ ហើយចង់ឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារទៀត ការសុំឈប់នេះ ត្រូវសុំការយល់ព្រមពីព្រឹទ្ធសភាពេញអង្គ ។

ការអនុញ្ញាតច្បាប់ឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារ ត្រូវគិតតាមលំដាប់លេខរៀងនៃពាក្យសុំ ។ ក្នុងរយៈពេលតែមួយ អាចអនុញ្ញាតច្បាប់ឱ្យឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារបានយ៉ាងច្រើនបំផុត១៥ ភាគរយនៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

ការឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារលើសពីចំនួនថ្ងៃដែលបានអនុញ្ញាត ចំនួនថ្ងៃឈប់លើសនេះ ត្រូវចាត់ទុកថាឈប់គ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត ។

ប្រការ ៧៤.-

សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារ ដោយមូលហេតុមានជំងឺរយៈពេល ៩ថ្ងៃ ជាប់ៗគ្នា ត្រូវមានសំបុត្រពេទ្យយកមកសម្គាល់ ។ បើគ្មានសំបុត្រពេទ្យមកជាសម្គាល់ ការឈប់ក្នុងថ្ងៃបំពេញការងារ ដោយមូលហេតុមានជំងឺ ត្រូវចាត់ទុកថាឈប់គ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត ។

ប្រការ ៧៥.-

សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលបានទទួលលិខិតអញ្ជើញប្រជុំ ឬបានទទួលការប្រាប់ផ្ទាល់មាត់ ឬបានទទួលដំណឹងតាមគ្រប់មធ្យោបាយផ្សេងៗ ត្រូវចូលប្រជុំតាមការអញ្ជើញ ។

ការមិនចូលប្រជុំតាមការអញ្ជើញ ចាត់ទុកថាជាការខានមកប្រជុំគ្មានការអនុញ្ញាត ។

ជំពូកទី ១២ (ស្ទួន)
អំពីការចូលរួមរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា
ក្នុងសកម្មភាពការងាររបស់ព្រឹទ្ធសភា

ប្រការ ៧៥ (ស្ទួន).-

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាគ្រប់រូប មានកាតព្វកិច្ចចូលរួមរាល់សកម្មភាពការងាររបស់ព្រឹទ្ធសភា ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។

ត្រូវកាត់ប្រាក់បំណាច់ប្រចាំខែចំនួនហាសិបភាគរយ ចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលអវត្តមានលើសពីមួយភាគបីនៃចំនួនអង្គប្រជុំក្នុងសម័យប្រជុំ ឬនៃចំនួនអង្គប្រជុំគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬនៃចំនួនអង្គប្រជុំគណៈកម្មការនានា ក្នុងអំឡុងពេលសម័យប្រជុំ ឬក្នុងអំឡុងពេលចន្លោះសម័យប្រជុំ ។

ត្រូវកាត់ប្រាក់បំណាច់ប្រចាំខែចំនួនមួយខែ ចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលអវត្តមាន លើសពីពាក់កណ្ដាលនៃចំនួនអង្គប្រជុំក្នុងសម័យប្រជុំ ឬនៃចំនួនអង្គប្រជុំគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬនៃចំនួនអង្គប្រជុំគណៈកម្មការនានា ក្នុងអំឡុងពេលសម័យប្រជុំ ឬក្នុងអំឡុងពេលចន្លោះសម័យប្រជុំ ។

ជំពូកទី ១៣ ថ្មី
អំពីវិន័យ និងភាតព្វកិច្ចក្រមសីលធម៌

ប្រការ ៧៦.-

វិន័យយកមកអនុវត្តក្នុងព្រឹទ្ធសភាគឺ :

ក- ក្រើនរំលឹក ។

ខ- ក្រើនរំលឹកដោយចុះក្នុងកំណត់ហេតុ ។

គ- បន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

ឃ- បន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយឱ្យចេញមួយរយៈពេលពីអង្គប្រជុំ ។

ប្រការ ៧៧.-

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ជាអ្នកក្រើនរំលឹកសណ្ដាប់ធ្នាប់ ឬក្រើនរំលឹកសណ្ដាប់ធ្នាប់ដោយចុះក្នុងកំណត់ហេតុក្នុងពេលអង្គប្រជុំ ។

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ជាអ្នកក្រើនរំលឹក ឬក្រើនរំលឹកដោយចុះក្នុងកំណត់ហេតុ ឬបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលអវត្តមានរយៈពេលយូរ ។

អង្គប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ជាអ្នកបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយឱ្យចេញពីអង្គប្រជុំមួយ

រយៈពេល ឬបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយបិទផ្សាយក្នុងព្រឹទ្ធសភា តាមសេចក្តីស្នើពីប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ៧៧ (**ស្ទួន**).-

គណៈកម្មការក្រមសីលធម៌សភារបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ជួយប្រធានព្រឹទ្ធសភា និងគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ក្នុងការបង្ការ ដោះស្រាយទំនាស់ផលប្រយោជន៍របស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា និងរាល់បញ្ហាទាំងឡាយ ដែលទាក់ទងនឹងក្រមសីលធម៌សភា ក្នុងអាណត្តិការងាររបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា និងក្នុងដំណើរការការងាររបស់ព្រឹទ្ធសភា ។

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ប្រកាសទណ្ឌកម្មវិន័យភ្ជាប់ដោយមូលហេតុ ចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាណាមួយ ដែលមានកង្វះខាតធ្ងន់ធ្ងរ ក្នុងការគោរពក្រមសីលធម៌សភារបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា តាមសំណើរបស់គណៈកម្មការក្រមសីលធម៌សភារបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា បន្ទាប់ពីការជូនសក្ខីកម្មជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬដោយផ្ទាល់មាត់របស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាសាមី ឬតំណាង ។

ប្រការ ៧៨ ថ្មី.-

វិន័យក្រើនរំលឹក យកទៅអនុវត្តចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលប្រព្រឹត្តខុស ដូចតទៅ :

- *ក្នុងអង្គប្រជុំ សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ឬវាគ្មិនណាដែលធ្វើឱ្យខូចសណ្តាប់ធ្នាប់ និងប្រព្រឹត្តខុសនឹងបទប្បញ្ញត្តិប្រការ៥៣ ជំពូកទី៨ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ*
- *ក្នុងអង្គប្រជុំ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលប្រព្រឹត្តខុសនឹងបទប្បញ្ញត្តិប្រការ៧០ ជំពូកទី១១ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ*
- *សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលប្រព្រឹត្តខុសនឹងបទប្បញ្ញត្តិកឋាខណ្ឌទី១ ប្រការ៧១ ជំពូកទី១២ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ*
- *សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលប្រព្រឹត្តខុសនឹងបទប្បញ្ញត្តិប្រការ៧៤ ប្រការ៧៥ ជំពូកទី១២ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ ។*

ប្រការ ៧៩ ថ្មី.-

វិន័យក្រើនរំលឹកដោយចុះក្នុងកំណត់ហេតុ យកទៅអនុវត្តចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលបានទទួលការក្រើនរំលឹកសណ្តាប់ធ្នាប់ម្តងហើយ ហើយនៅតែប្រព្រឹត្តខុសដដែលទៀតនៅក្នុងពេលប្រជុំតែមួយ ។

ប្រការ ៨០ ថ្មី.-

វិន័យបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ យកទៅអនុវត្តចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលប្រព្រឹត្តខុស ដូចតទៅ :

- ក្នុងអង្គប្រជុំ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលបង្កឱ្យមានការជ្រួលច្របល់ក្នុងសាលប្រជុំ
- ក្នុងអង្គប្រជុំ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលជេរប្រមាថ មើលងាយ ឬបង្កជម្លោះ ឬគំរាមកំហែងសមាជិកព្រឹទ្ធសភាឯទៀត ។

វិន័យបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ត្រូវបានប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈនូវសម្រង់កំណត់ហេតុបន្ទោសនេះ ។

ប្រការ ៨១ ថ្មី.-

វិន័យបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយឱ្យចេញមួយរយៈ-ពេលពីអង្គប្រជុំ យកទៅអនុវត្តចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលបង្កឱ្យមានអំពើហឹង្សា ជេរប្រមាថមើលងាយព្រឹទ្ធសភា ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ឬប្រមាថមើលងាយព្រះមហាក្សត្រ ក្នុងអង្គប្រជុំ ។

វិន័យបន្ទោសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយឱ្យចេញមួយរយៈ-ពេលពីអង្គប្រជុំ ត្រូវបានប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈនូវសម្រង់កំណត់ហេតុបន្ទោសនេះ និងហាមមិនឱ្យចូលរួមក្នុងសម័យប្រជុំព្រឹទ្ធសភាចំនួន ៣ពេល ជាបន្តបន្ទាប់ ។

ជំពូកទី ១៤
អំពីការសុំកែប្រែបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា

ប្រការ ៨២.-

បទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងនេះនឹងកែប្រែបាន លុះត្រាតែមានសេចក្ដីស្នើសុំពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភាមួយភាគបួនយ៉ាងតិច នៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ហើយត្រូវបានអនុម័តយល់ព្រម ដោយសំឡេងភាគច្រើនដាច់ខាតនៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

បទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងដែលសុំកែប្រែ ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវសេចក្ដីថ្លែងហេតុ និងបញ្ជីហត្ថលេខីនៃម្ចាស់សំណើ ហើយត្រូវផ្ញើជូនប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រការ ៨៣.-

ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ត្រូវបញ្ជូនបទបញ្ញាផ្ទៃក្នុងដែលសុំកែប្រែនេះទៅគណៈកម្មការនីតិកម្ម និងយុត្តិធម៌ ឬគណៈកម្មការពិសេសដែលព្រឹទ្ធសភាបង្កើតឡើង ដើម្បីពិនិត្យ និងរាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងអង្គប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ។

ជំពូកទី ១៥
អវសានប្បញ្ញត្តិ

ប្រការ ៨៤ ថ្មី.-

មុនចាប់ផ្តើមការងាររបស់ខ្លួន ក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី១ នៃនីតិកាលនីមួយៗ ព្រឹទ្ធសភាត្រូវអនុម័តបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងដោយសំឡេងភាគច្រើនដាច់ខាតនៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ ត្រូវនៅជាធរមានរហូតដល់មានបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភាថ្មីមកជំនួស ។

កំណត់សម្គាល់

កំណត់សម្គាល់

បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានីតិកាលទី៣ បានអនុម័តនៅថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១២ នាសម័យប្រជុំលើកទី១ ហើយត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយសេចក្ដីសម្រេចលេខៈ ០១៧/០៨១២/ពស/សរ.ព ចុះថ្ងៃទី២០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១២ ត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម ចំនួន ០៣លើក ដូចតទៅ ៖

លើកទី១ : វិសោធនកម្មប្រការ១៥ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា ត្រូវបានព្រឹទ្ធសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អនុម័តនៅថ្ងៃទី២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ នាសម័យប្រជុំលើកទី៥ នីតិកាលទី៣ ហើយត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយសេចក្ដីសម្រេចលេខៈ ០៩១/០៩១៤/ពស/សរ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ ។

លើកទី២ : វិសោធនកម្មប្រការ៩ ប្រការ១១ ប្រការ១២ ប្រការ១៤ ប្រការ៧៨ ប្រការ៧៩ ប្រការ៨០ ប្រការ៨១ និងជំពូកទី១៣ ព្រមទាំងបន្ថែមជំពូកទី១២ (ស្ទួន) ប្រការ៧៥ (ស្ទួន) និងប្រការ៧៧ (ស្ទួន) នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា ត្រូវបានព្រឹទ្ធសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អនុម័តនៅថ្ងៃទី២១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧ នាសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញព្រឹទ្ធសភា នីតិកាលទី៣ ហើយត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយសេចក្ដី

សម្រេចលេខៈ ០៦៥/០៩១៧/ពស/សរ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ ។

លើកទី៣ : *វិសោធនកម្មប្រការ ២ ប្រការ ៧ ប្រការ ៨ ប្រការ ២៩ ប្រការ ៣៩ ប្រការ ៤២ ប្រការ ៥៧ ប្រការ ៦០ ប្រការ ៧២ និងប្រការ ៨៤ នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា ត្រូវបានព្រឹទ្ធសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អនុម័តនៅថ្ងៃទី៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៣ នាសម័យប្រជុំលើកទី១០ ព្រឹទ្ធសភានីតិកាលទី៤ ហើយត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយសេចក្តីសម្រេចលេខៈ ០២៥/០៣២៣/ពស/សរ.នវ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៣ ។*